

TÁRSAS KAPCSOLATOK

5.OSZTÁLY

ÁLTALÁNOS ISKOLA 4. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt

Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2020.03.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanóra

Célcsoport/osztály: 5. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: A mi csapatunk

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

1. Feldolgozandó ismeretek: Mi tartja össze a közösségeket? Mi jellemzi a saját osztályomat? Hogyan lehet megtalálni a közös célunkat?

2. Kulcsfogalmak: csoport, csoportcél, döntés, érvelés, csoportkohézió

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: magyar nyelv és irodalom, etika

4. Kapcsolódás a többi modul között: Lelki egészség

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei:

- tudatosítja, hogy vannak az egyes csoportokra jellemző tulajdonságok
- tudatosítja, hogy vannak közös célok, csoportcélok, melyek összetartják a csoportok tagjait
- saját élményt szerezhet arról, hogyan tud beleszólni a saját csoportjának életébe
- kipróbálhat egy döntési helyzetet
- összeköti a szóbeli és írásbeli kommunikáció különböző fajtáit

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

Erkölcstan 5. (2016) Új generációs Tankönyv Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

Pszichológia pedagógusoknak N. Kollár K. - Szabó Éva. (2004) Osiris Kiadó

http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak Letöltés: 2019. 12. 11.

16. fejezet - 13. A TÁRSAS KAPCSOLATOK, SZEMÉLYKÖZI VONZALOM ÉS A CSOPORTFOLYAMATOK A csoport

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
2 perc	Az osztálytermi csoportos munka feltételeinek az előkészítése, a struktúra megteremtésének az első fázisa	I. Az óra/foglalkozás előkészítése Az óra/foglalkozás bevezetése Óra előtti szervezés – szellőztetés, a foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése AA tanulók elhelyezkednek a helyükön	Tanári/csoportvezetői tevékenység, aktivitás A téma felírása a táblára	
8 perc	A musical részlet meghallgatása az érzelmi, hangulati ráhangolódást szolgálja. A beszélgetés segíti az olvasmányélmények tantárgyi ismeretek felelevenítését. Az utolsó kérdés átvezet az önismereti részbe, a saját élménnyel való munkába.	II. Bemelegítés, ráhangolás A pedagógus lejátssza a zenét a Pál utca fiúk musicalből, a tanulók meghallgatják. A zene után beszélgetés következik. Tudjátok-e, honnan van a zene? Ismeritek-e a regényt, a musicalt vagy a filmet? Mi tartotta össze A Pál utcai fiúk két titkos társaságát? Mi tarthat össze egy gyerekcsoportot? Mi tartja össze a mi osztályunkat?	A csoportvezető pedagógus lejátssza a Pál utcai fiúk című musical részletét, anélkül, hogy megmondaná, honnan van a dal, majd rövid beszélgetést moderál a témáról.	laptop, számítógép vagy okostelefon hangszóró Dés László-Gesztli Péter A Pál utcai fiúk Mi Vagyunk A Grund! (Fogadalmi Dal) https://www.youtube.com/watch?v=juQJaDT2ziQ&list=PLLR0-u0162hUH_61r9jqsaZIPEQ6gstPh&index=12
15 perc	Ez egy több lépésből álló, komplex gyakorlat, ahol többféle képesség mozgósítására van szükség: kérdezéstechnika, koncentrált adatgyűjtés, kapcsolatba lépés különböző személyekkel, a hallott információkból a lényeg kiemelése, írásos rögzítése, szóbeli tapasztalatmegosztás, együttműködés, egymásra figyelés.	III. Milyen a mi osztályunk? Egyéni információkérés, véleménykutatása rövid kérdőív segítségével A kapott információk feldolgozás, következtetések levonás Mindenki kap egy kérdést különböző színű papírokon. Ezekre a kérdésekre kell választ keresni más színű papírral rendelkező osztálytársaktól	A tanulók egyénileg válaszokat keres a lapon szereplő kérdésekre. Kiscsoportos formában megosztják a tapasztalatikat egymással. Nagycsoportos formában összegzik a gyűjtőmunka végeredményét, ezt a táblára írásban rögzítik.	Színes lapok előre elkészített kérdésekkel (Melléklet) íróeszköz Az iskolai táblán szereplő gondolatfelhők:

15 perc	A foglalkozás második feladata is összetett, ami a következő aktivitásokat és több képesség mozgósítását teszi lehetővé: lényegkiemelés, érvelés, befolyásolás, koncentrált figyelem memória, csoporton belüli döntéshozatal, felelősségvállalás.	<p>A tanulók 5 különböző színű kérdőívet kapnak, mindenki egyet. Az osztálytárasoknak felteszik a rajta levő két kérdést, az osztálytársak választát feljegyzik. A válaszolóknak arra kell figyelni, hogy színenként azaz kérdéscsoportonként csak egy kérdezőnek válaszoljanak. A kérdezés során a tanulók elhagyják a helyüket, az osztályteremben szabadon mozognak.</p> <p>Az azonos színű papírral rendelkezők összeülnek, és összegzik a válaszaikat és a címszavakat felírják a táblára egy gondolatfelhőbe.</p> <p>A nagycsoportos megbeszélés során kérdéscsoportonként áttekintik a kapott válaszokat.</p> <p>Az utolsó kérdés az osztály célja legyen. A kapott válaszokhoz bárki javasolhat új ötleteket. A célok közül az osztály tagjai kiválasztják a számukra aktuális vonzó célt a következő gyakorlattal.</p> <p>IV. „Álljunk bele, ha kell” A cél kiválasztása</p> <p>A lehetséges célok mellett érvelők önként jelentkezők egy kisebb körbe ülnek, az osztály többi tagja a megfigyelők csoportja lesz. A célok képviselői érvelnek az általuk választott cél mellett. A csoportvezető tanár arra ügyel, hogy mindenki kapjon szót a cél melletti érveléshez.</p>	<p>A feladat komplexitása a csoportvezető tanártól is koncentrált figyelmet és differenciált segítségnyújtást követel meg.</p> <p>A csoportvezető tanár elmondja az instrukciót, majd kiosztja a színes lapokat a kérdésekkel Segíti a feladat megértését, értelmezését. A táblára vagy csomagolópapírra felrajzolja a gondolatfelhőket.</p> <p>A csoportképzést segíti. A nagycsoportos megbeszélést moderálja.</p> <p>A tanulók egyik csoportja az érvelés során akváriumhelyzetben csoportos beszélgetést folytatnak.</p> <p>A többi tanuló megfigyeli a beszélgetést, kiemelik és megjegyzik a számukra fontos szempontot.</p> <p>A döntéshelyzetben egyénileg választanak a</p>	 <p>Tanulás</p> <p>Kívánság</p> <p>Cél</p>
---------	---	--	--	---

5 perc	Összefoglalás, a téma lezárása, a munka értékelése, személyes élménymegosztás lehetősége	<p>A beszélgetés után a megfigyelők kiemelnek 1-1 érvet a célok mellett. Ezt a kiemelt érvet a pedagógus felírja a táblára.</p> <p>Az érvek összegyűjtése után a tanulók egy szavazattal kiválasztják a nekik legjobban tetsző célt. A szavazás történhet szavazókorongok vagy post-it-ek használatával, esetleg táblafilccel egy vonal húzásával.</p> <p>A cél kiválasztását nagycsoportos beszélgetés követi, melynek arra térjenek ki, milyen volt részt venni ebben a folyamatban. Kinek melyik része tetszett.</p> <p>VI. Óra végi összefoglaló beszélgetés</p> <p>A mai órán a csoportszerepek kipróbálása volt a téma. Hogyan érezted magad? Mi a mai foglalkozás tanulsága számodra?</p>	<p>célok közül.</p> <p>A csoportvezető tanár moderálja a folyamatot. Részéről elfogadó türelmes, empátikus odafigyelés teszi lehetővé az őszinte véleménynyilvánítást.</p> <p>Nagycsoportos, frontális megbeszélés</p> <p>A tanár moderálja beszélgetést, élménymegosztásra biztat. Figyel arra, hogy mindenki szót kapjon. A tanulók a tenyerük felmutatásával jelzik, hogyan érezték magukat a foglalkozásokon.</p> <p>Nyitott tenyér 5 ujj felmutatásával kiválóan, egy ujj felmutatásával pocsékul. A többi értelemszerűen a kettő között van.</p>	
--------	--	---	--	--

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 5. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: A mi csapatunk

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 perc	Önismeret, a közösség ismerete	<p>Milyen az osztályom Válaszolj az alábbi kérdésekre! Milyen játékokat kedvel az osztályod? Milyen helyzetekben nevetnek a gyerekek az osztályodban? Mit szerettek tanulni? Milyen vágyaitok, kívánságaitok vannak? Mi lehet az osztályod célja?</p>	<p>páros munka A tanulók párban adnak választ a kérdésekre. A válaszok konszenzuson alapuljanak, tehát mindkét tanulónak az egyetértése szükséges hozzá. Nincsenek jó vagy rossz válaszok, mivel ezek véleményeket tükröznek, és mindegyik vélemény hozzájárul az osztály pontosabb megismeréséhez.</p>	<p>kérdőív, íróeszköz</p>

Mellékletek: Kérdőívek (5) A színek használata szabadon választott.

Milyen a mi osztályunk?		
Válaszó	Szeretnek játszani?	Mit játszanak?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Milyen a mi osztályunk?		
Válaszó	Szoktak-e nevetni?	Milyen helyzetekben?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Milyen a mi osztályunk?		
Válaszó	Szeretnek-e tanulni?	Mit tanulnak szívesen?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Milyen a mi osztályunk?		
Válaszó	Vannak-e vágyaik?	Mit szeretnének?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Milyen a mi osztályunk?		
Válaszó	Van-e közös cél?	Mi lehet(ne) a közös cél?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Kiegészítő gyakorlatok:

Olvasd el a dal szövegét, és utána mondd el, hogy mi is a Grund a valóságban és mit jelent a Pál utcai fiúk számára?

Nagy a világ, az égig ér,
De van ez a föld, ami kezünkbe fér.
Itt nevet a nap, sugara ránk,
Rajzol egy pályát a deszkapalánk.

és a tél, és a nyár,
és a fák, az akác,
és a kert, és a ház,
és a házból a srác,
te meg én,
ugye szép,
soha nem szakadunk,
gyere mondd, hogy a Grund mi vagyunk.

Álljunk bele ha kell,
Bármilyen jöjjön is el
Legyen szabad a Grund.
Véssük ide ma fel,
Hogy megmarad ez a hely,
Vagy egyszer belehalunk.

Nagy a világ, és rá se ránt,
Hogy errefelé a követ ki veti rá.
Ha közel a vész nem remeg a szánk,
Lefogjuk győzni, nekünk ez a hazánk.

ez a pad, ez a fal
ez a pár farakás
ez a dal, ahogy nő
ez a szívdobogás
ez a jel
innen el soha nem szaladunk,
gyere mondd, hogy a Grund mi vagyunk.

Álljunk bele ha kell,
Bármí jöjjön is el
Legyen szabad a Grund.
Véssük ide ma fel,
Hogy megmarad ez a hely,
Vagy egyszer belehalunk.

Mért félnénk, mért élnénk, ha nem egy álomért.
Mért félnénk, mért élnénk, ha nem egy álomért.
(A Pál utcai fiúk musical Dalszöveg: Geszti Péter)

Hány csoport van a képen? Mi a céljuk?

Válaszd meg az alábbi kérdéseket!

6. Válaszd meg magadban a következő kérdéseket!
- ▶ Tudok-e együttműködni azzal a társammal, akit nem kedvelek?
 - ▶ Meghallgatom-e mások véleményét?
 - ▶ Változtatok-e a véleményemen, ha másnak jobb ötlete van?
 - ▶ Szeretnek-e velem dolgozni a többiek? Vajon bíznak-e bennem?

Forrás:

Erkölcstan 5. (2016) Új generációs Tankönyv Oktató- és Fejlesztő Intézet 99. oldal